Dosarul nr. 3-39/25 (2-25073388-02-3-26052025)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
HOTĂRÎRE
În numele legii

18 decembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Ghedrovici Nicola şi Bostan Angela
Grefier Zabulica Ionela

Examinînd, în ședință publică, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Olaru Igor către Autoritatea Națională de Integritate privind anularea Actului de constatare nr.51 din 25 aprilie 2025,

A C O N S T A T A T :

Obiectul acțiunii, circumstanţele cauzei.

La 24 mai 2025, Olaru Igor, a sesizat Curtea de Apel Centru cu acțiunea în contencios administrativ formulată împotriva Autorității Naționale de Integritate prin care a solicitat anularea Actului de constatare nr.51 din 25 aprilie 2025.

În motivarea acțiunii reclamantul a redat în esență conținutul Actului de constatare nr.51 din 25 aprilie 2025 menționînd că, Autoritatea a reținut că reclamantul a încălcat regimul juridic al incompatibilităților prin deținerea simultană a funcției de angajat în cadrul Serviciului de gardă al Detașamentului de salvatori și pompieri Centru al DSE a IGSU al MAI (funcționar public cu statut special) și a calității de administrator al Î.M. „Eco Nimoreni”, funcție în care fusese numit prin decizia Consiliului local Nimoreni din 17.09.2024 pentru un mandat de 5 ani. Inspectorul de integritate a stabilit că reclamantul nu a soluționat această stare în termenul legal de 30 de zile (până la data de 19.10.2024), iar încetarea efectivă a funcției de

administrator a avut loc cu o întârziere de aproximativ 5 luni, abia la data de 05.02.2025, prin decizia Consiliului local.

Reclamantul susține că Actul de constatare al ANI este ilegal și neîntemeiat, invocînd că art. 53 alin. (1^1) din Legea nr. 288/2016, stipulează că regimul incompatibilităților nu se aplică funcționarilor publici cu statut special desemnați prin act administrativ să facă parte din echipa unui proiect investițional sau de asistență tehnică finanțat din granturi externe. În speță, numirea sa ca administrator la Î.M. „Eco Nimoreni" a fost realizată exclusiv pentru implementarea proiectului de interes local „Consolidarea coeziunii sociale prin participare incluzivă", finanțat printr-un grant extern de la PNUD Moldova și A.O. „Baștina - Nimoreni", fapt ce încadrează situația sa perfect în limitele excepției legale.

Deasemenea, reclamantul argumentează că a acționat cu deplină bună-credință, sesizând personal ANI la data de 13.01.2025 pentru a cere o opinie oficială cu privire la eventuala sa stare de incompatibilitate. Imediat ce a primit răspunsul autorității prin scrisoarea din 28.01.2025, el a depus cererea de demisie din funcția de administrator, solicitarea fiindu-i aprobată de Consiliul local la 05.02.2025. Prin urmare, pretinsa stare de incompatibilitate a fost eliminată benevol și în termen rezonabil, astfel încât la momentul emiterii actului de constatare (25.04.2025) aceasta nu mai exista.

În final, reclamantul subliniază că inspectorul a ignorat cu desăvârșire lipsa oricăror prejudicii materiale sau de reputație aduse instituției publice, precum și absența altor abateri anterioare, încălcând astfel principiul proporționalității obligatoriu în procedurile administrative.

Expunerile pîrîtului asupra aspectelor de drept și de fapt ale acțiunii în contencios administrativ;

Prin referința depusă, autoritatea publică pârâtă - Autoritatea Națională de Integritate, susținînd integral argumentele de fapt și de drept expuse în motivarea actului de constatare a solicitat respingerea acțiunii depuse de Olaru Igor ca fiind neîntemeiată.

Explicațiile participanților la proces prezentate în cadrul ședinței de judecată:

Reclamantul Olaru Igor și reprezentantul său avocatul Timotin Lilian, în şedinţa de judecată nu s-au prezentat din motive necunoscute, deşi au fost înştiinţaţi legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezenței nu au informat instanța, nu au înaintat cereri de amînare a ședinței sau de examinare în lipsa lor, motiv din care, pornind de la reglementările art.218 lit. d);239 Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absenţa acestora.

Reprezentantul autorității publice pîrîte Autorității Naționale de Integritate –Urecheanu Valentina, în ședința de judecată a pledat pentru respingerea acțiunii formulate de Olaru Igor pe motivele indicate în referiță.

Motivele hotărîrii:

Acțiunea înaintată de Olaru Igor este admisibilă dar neîntemeiată, din considerentele ce vor fi expuse în continuare de Completul judiciar specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru.

Cu referire la admisibilitatea acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrativ sunt următoarele:

Articolul 2. Reglementarea raporturilor administrative

(2) Anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

Articolul 3. Scopul legislaţiei administrative

Legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Articolul 5. Activitatea administrativă

Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Articolul 10. Actul administrativ individual

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. Categoriile actelor administrative individuale

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

În temeiul art. 10 și art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, Actul de constatare nr.51 din 25 aprilie 2025 – constituie un act administrativ individual defavorabil reclamantului.

Articolul 17. Dreptul vătămat

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 20. Acţiunea în contencios administrativ

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 39. Accesul liber la justiţie

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. Înaintarea acţiunii în contencios administrativ

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 206. Felurile acţiunilor în contencios administrativ

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

La caz, reieșind din obiectul acțiunii - anularea Actului de constatare nr.51 din 25 aprilie 2025- se atestă că reclamantul a formulat o acțiune în contestare.

În conformitate cu art. 34 alin. (1) al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, (1) Dacă inspectorul de integritate constată că averea şi interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcţiei publice sau de demnitate publică şi veniturile obţinute şi cheltuielile realizate în aceeaşi perioadă există o diferenţă substanţială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii şi intereselor personale, aplică sancţiunea contravenţională şi alte măsuri prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 36 alin. (1) al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, (1) Actele de constatare menţionate la art.34 alin.(1) şi (2) pot fi contestate la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 30 de zile de la emitere, de către persoana supusă controlului, de către autorul sesizării sau de către persoanele menţionate la art.33 alin.(4) şi (5), afectate nemijlocit de acesta.

Articolul 209. Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că acțiunea înaintată de Olaru Igor, întrunește condițiile de admisibilitate, or actele cauzei atestă că actul administrativ contestat a fost emis la 25 aprilie 2025, iar acțiunea a fost depusă la 24 mai 2025.

Analiza fondului acțiunii în contencios administrativ;

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: **respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).**

Conform art. 225 Cod administrativ, (1) Instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

(2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) şi-a exercitat dreptul discreţionar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar;

d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Potrivit art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

<u>Cu raportare la litigiul dedus judecăţii, Completul judiciar reţine următoarele prevederi legale:</u>

-Legea privind declararea averii şi a intereselor personale, nr. 133 din 17.06.2016 (în vigoare la data iniţierii procedurii administrative):

Articolul 3. Subiecţii declarării averii şi intereselor personale

(1) Subiecţi ai declarării averii şi a intereselor personale sînt:

g) funcționarii publici, inclusiv cei cu statut special;

Articolul 16. Dispoziţii generale privind incompatibilităţile

Subiectul declarării se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcţia publică sau de demnitate publică deţine/exercită simultan o altă funcţie, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituţia Republicii Moldova şi/sau prin alte acte normative.

Articolul 22. Autoritatea responsabilă de exercitarea controlului asupra executării prezentei legi

(1) Autoritatea Națională de Integritate exercită controlul asupra executării prezentei legi.

- Legea cu privire la Autoritatea Naţională de Integritate, nr. 132 din 17.06.2016 (în vigoare la data efectuării controlului):

Articolul 5. Misiunea Autorităţii

Autoritatea asigură integritatea în exercitarea funcţiei publice sau funcţiei de demnitate publică şi prevenirea corupţiei prin realizarea controlului averii şi al intereselor personale şi privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităţilor, restricţiilor şi limitărilor.

Articolul 6. Funcţiile Autorităţii

În vederea realizării misiunii sale, Autoritatea are următoarele funcţii:

b) exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităţilor, restricţiilor şi limitărilor;

Articolul 7. Atribuţiile Autorităţii

(2) În domeniul exercitării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, Autoritatea:

a) constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;

Articolul 19. Activităţile desfăşurate de inspectorii de integritate

Inspectorii de integritate desfăşoară următoarele activităţi:

e) examinează și soluționează conflictele de interese ale persoanelor prevăzute de Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor

personale, cu excepția celor prevăzute la art. 12 alin. (7) lit. l) din prezenta lege;

g) întocmesc acte de constatare în condiţiile legii;

Articolul 20. Drepturile şi obligaţiile inspectorului de integritate

(1) Inspectorul de integritate are următoarele drepturi:

a) să solicite informații și explicații de la persoanele supuse controlului;

b) să solicite și să obțină gratuit informațiile necesare de la orice persoană fizică sau juridică, de drept public sau privat, pe suport de hârtie și/sau în format electronic, pentru realizarea atribuțiilor de verificare și/sau control al averilor și intereselor personale, precum și pentru verificarea și/sau controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;

c) să acceseze on-line, gratuit, registrele de stat ale organizaţiilor, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare a acestora, în exercitarea atribuțiilor ce țin de verificarea și controlul averilor și a intereselor personale a conflictelor de interese, incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;

d) să prelucreze date cu caracter personal în exercitarea atribuțiilor ce țin de verificarea și controlul averilor și intereselor personale a conflictelor de interese, incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor și să asigure confidențialitatea și securitatea acestora, inclusiv după încetarea activității de control;

Articolul 30. Distribuirea aleatorie a sesizărilor

(1) Sesizările depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice, precum și cele din oficiu se înregistrează în termen de cel mult o zi lucrătoare și se repartizează aleatoriu, în cel mult două zile lucrătoare de la data înregistrării, prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Articolul 31. Verificarea prealabilă a sesizărilor depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice

(1) În termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii şi al intereselor personale.

(2) Procesul-verbal prevăzut la alin. (1) se publică pe pagina web oficială a Autorității în cel mult 7 zile de la emitere și se comunică subiectului vizat.

Articolul 32. Drepturile persoanei supuse controlului averii și al intereselor personale

Persoana supusă controlului averii și al intereselor personale are dreptul:

a) să fie informată despre inițierea controlului prevăzut la art. 33;

b) să fie asistată de un avocat sau un avocat stagiar;

c) să ia cunoștință de sesizarea depersonalizată și de celelalte materiale ale controlului după finalizarea acestuia, însă până la emiterea actului de constatare;

d) să prezinte date și informații suplimentare, pe care le consideră necesare, inclusiv evaluarea proprie a valorii reale a bunurilor;

e) să conteste, în condițiile legii, actul de constatare emis de către inspectorul de integritate;

f) să acorde acces inspectorului de integritate și evaluatorului contractat de Autoritate la bunurile supuse evaluării.

Articolul 33. Controlul averii și al intereselor personale

(6) În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate are dreptul să întreprindă orice măsuri permise de lege și să solicite oricăror persoane fizice sau persoane juridice de drept public ori de drept privat, inclusiv instituțiilor financiare, cu titlu gratuit, documente și informații necesare pentru efectuarea controlului.

(7) La solicitarea inspectorului de integritate, subiecții menționați la alin. (4)–(6) sunt obligați să prezinte Autorității, în termen de 15 zile de la recepționarea solicitării, datele, informațiile, înscrisurile și documentele justificative solicitate. În cazul în care inspectorul de integritate constată că subiecții menționați la alin. (4)–(6) nu i-au furnizat în termen informația solicitată privind averea și veniturile persoanei supuse controlului sau i-au furnizat date neautentice, acesta le va aplica sancțiunea prevăzută de Codului contravențional al Republicii Moldova.

(8) Inspectorul de integritate poate solicita informațiile necesare pentru efectuarea controlului și de la autoritățile competente ale altor state, precum și de la organizații și asociații internaționale, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 35. Actul de constatare

(1) Actul de constatare va cuprinde următoarele:

a) partea introductivă, în care se indică data și locul emiterii actului, numele și prenumele inspectorului de integritate, funcția și datele privind persoana supusă controlului, motivul controlului;

b) partea descriptivă, care cuprinde poziția persoanei supuse controlului și constatările inspectorului;

c) decizia luată;

d) măsurile ce urmează a fi întreprinse de către organizația publică sau autoritatea responsabilă de numirea în funcție a subiectului declarării;

e) informația privind exercitarea căilor de atac.

Articolul 36. Contestarea actului de constatare

(1) Actele de constatare menționate la art. 34 alin. (1) și (2) pot fi contestate la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 de zile de la emitere, de către persoana supusă controlului, de către autorul sesizării sau de către alte persoane ale căror drepturi au fost afectate nemijlocit prin actul de constatare.

Articolul 37. Controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor

(1) Autoritatea efectuează controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau persoane juridice, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale metodologiei de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale şi privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

(3) După repartizarea aleatorie a sesizărilor de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate inițiază verificarea prealabilă a acestora.

(4) Prevederile art. 30, 31, 32, ale art. 33 alin. (6)–(8), (12) și (13), ale art. 35 și 36 se aplică în modul corespunzător.

(5) Controlul poate fi inițiat în termen de 3 ani de la data admiterii conflictului de interese, a încălcării restricției sau a limitării. În cazul stării de incompatibilitate, controlul poate fi inițiat pe toată perioada stării de incompatibilitate, precum și în termen de 3 ani de la data încetării incompatibilității.

(6) Controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor se efectuează în cel mult 3 luni de la repartizarea sesizării. Ținând cont de complexitatea controlului, de comportamentul participanților vizați și a autorităților relevante, în baza unei solicitări motivate a inspectorului de integritate, președintele sau vicepreședintele Autorității poate prelungi termenul de efectuare a controlului până la cel mult 6 luni.

Articolul 38. Rezultatele controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor

(1) În urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că:

a) persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;

b) persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate;

Articolul 39. Efectele constatării încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor

(1) În cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) emite un act de constatare în care dispune, după caz, încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului declarării și îi aplică acestuia interdicția de a ocupa funcțiile menționate la art. 3 alin. (1) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

(2) Inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

(3) Dacă actul de constatare rămâne definitiv, Autoritatea informează conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție /validarea mandatului a subiectului declarării cu privire la încetarea mandatului sau a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia.

(5) La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de

consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

Legea privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16.12.2016:

Articolul 1. Obiectul şi sfera de reglementare

(1) Prezenta lege stabileşte cadrul juridic al raportului de serviciu al funcţionarului public cu statut special din aparatul central al Ministerului Afacerilor Interne, din cadrul autorităţilor administrative şi instituţiilor din subordinea acestuia, în care sunt prevăzute posturi pentru această categorie de personal, de asemenea drepturile, obligaţiile, restrângerile, interdicţiile şi incompatibilităţile specifice, reglementările privind disciplina muncii, privind protecţia sa juridică şi socială.

Articolul 53. Incompatibilităţi în activitatea funcţionarului public cu statut special

(1) Funcţionarul public cu statut special nu are dreptul să desfăşoare alte activităţi remunerate:

a) în cadrul altor autorităţi publice, cu excepţia cazului în care acesta este suspendat din funcție pe perioada respectivă în condiţiile legii;

b) în funcţii de demnitate publică sau în funcţii din cadrul cabinetului persoanei care exercită o funcţie de demnitate publică, cu excepţia cazului în care acesta este suspendat din funcție pe perioada respectivă în condiţiile legii;

c) pe bază de contract individual de muncă sau alt contract civil în cadrul unor societăţi comerciale, cooperative, întreprinderi de stat sau municipale, precum şi în cadrul unor organizaţii necomerciale din sectorul privat sau public, a căror activitate este controlată, subordonată sau, în anumite privinţe, este de competenţa autorităţii în care funcționarul este angajat, cu excepţia activităţilor ştiinţifice, didactice, de creaţie, de participare în proiecte de dezvoltare în domeniul de competență în cadrul autorității în care este angajat şi de reprezentare a statului în societăţile economice. Modul de cumulare a acestor activităţi cu funcţia publică cu statut special se stabileşte de către Guvern.

d) în calitate de expert antrenat în proiecte implementate peste hotarele țării, cu excepția cazului în care raporturile de serviciu sunt suspendate pe perioada respectivă în condițiile legii.

(1^1) Nu se află în situație de incompatibilitate, în sensul prevederilor alin. (1), funcționarul public cu statut special care este desemnat, prin act administrativ, pentru a face parte din echipa de proiect investițional sau de

proiect de asistență tehnică, finanțat din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat, rambursabile sau nerambursabile, ori din contul granturilor acordate Guvernului, precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget, cu excepția funcționarului public cu statut special care exercită atribuții de audit sau atribuții de control asupra activității derulate în cadrul acesteia și a funcționarului public cu statut special pentru care activitatea desfășurată în cadrul echipei de proiect generează o situație de conflict de interese cu funcția publică pe care o exercită.

(2) Funcţionarul public cu statut special nu are dreptul să desfăşoare activităţi de întreprinzător, cu excepţia deţinerii calităţii de fondator al unei societăţi comerciale, nici să înlesnească, în virtutea funcţiei sale, activităţile de întreprinzător ale unor persoane fizice sau juridice.

(3) Funcţionarul public cu statut special nu poate fi reprezentant al unor persoane terţe în autoritatea publică în care îşi desfăşoară activitatea, inclusiv în ceea ce priveşte efectuarea unor acţiuni în legătură cu funcţia pe care o exercită.

(4) Funcţionarul public cu statut special implicat în una dintre activităţile incompatibile enumerate la alin.(1)– (3) este obligat ca, în termen de 30 de zile calendaristice de la data apariţiei situaţiei de incompatibilitate, să înceteze activitatea incompatibilă cu funcţia sa ori, după caz, să depună cerere de demisie din funcţia publică cu statut special. Dacă în termenul menţionat funcţionarul nu întreprinde acţiuni în vederea lichidării incompatibilităţii, angajatorul sau persoana împuternicită de către acesta recurge la măsura încetării raportului de serviciu al acestuia.

Inițial, Completul judiciar specializat evidențiază faptul că, legalitatea și temeinicia unui act administrativ, vizează mai multe aspecte, între care respectarea competenței, respectarea procedurii și respectarea întocmai a cadrului legal ce guvernează raportul juridic litigios.

Astfel, în litigiile de contencios administrativ, instanța specializată urmează să verifice legalitatea și temeinicia actului administrativ individual, sub următoarele aspecte: respectarea competenței, respectarea procedurii și respectarea dispozițiilor legale care se referă la temeinicia actului.

După cum s-a indicat anterior, Autoritatea Națională de Integritate este competentă să exercite controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, astfel că, prima dimensiune a legalității actului administrativ contestat, care se circumscrie respectării competenței, nu este afectată de vicii.

Cu referire la legalitatea materială a actului administrativ contestat, Completul judiciar reține că, potrivit Actului de constatare nr.51 din 25 aprilie 2025, s-a dispus:

„1. Se constată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către dl Igor Olaru, prin nesoluționarea în termenul legal a stării de incompatibilitate generată de exercitarea/deținerea simultană a funcției de angajat al Serviciului de gardă al Detașamentului de salvatori și pompieri Centru al DSE a IGSU al MAI (funcționar public cu statut special) și a calității de administrator la Î.M. „Eco Nimorieni”.

2. Se aduce la cunoștința dlui Igor Olaru actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Centru (MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4).”

Astfel, obiect al prezentei acțiuni îl constituie verificarea legalității Actului de constatare nr.51 din 25 aprilie 2025.

Completul judiciar remarcă că, Curtea Europeană în jurisprudența sa constantă, a menționat că persoanele care exercită o activitate profesională trebuie să dea dovadă de o prudență mai mare în cadrul activității lor și este de așteptat ca acestea să-și asume riscurile inerente activității lor (*Sekmadienis Ltd. v. Lituania, 30 ianuarie 2018*, § 65; *Satakunnan Markkinapörssi Oy și Satamedia Oy v. Finlanda* [MC], 27 iunie 2017, § 145).

În speță, Completul judiciar reține că, la data de 29.01.2025, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea din oficiu nr. 04/99.

Potrivit sesizării se relevă că: *„În rezultatul examinării adresării înregistrate în cadrul ANI cu nr. 209 din 13.01.2025, s-a reținut că dl Igor OLARU, angajat al Serviciului de gardă al Detașamentului salvatori și pompieri Centru al DSE a IGSU al MAI, concomitent exercită și funcția de administrator al Întreprinderii Municipale „Eco Nimoreni” din 18.09.2024....*

Luînd în considerare cele expuse, în vederea stabilirii aparenței de încălcare a regimului juridic al incompatibilităților de către dl Igor OLARU, intervin respectuos să dispuneți înregistrarea prezentei sesizări din oficiu și repartizării acesteia spre verificare prealabilă.”

Inspectorul de integritate, verificând sesizarea sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut, a reținut că sesizarea corespunde cerințelor prevăzute de art. 75 alin. (1) din Codul administrativ al RM și a fost inițiată procedura de verificare prealabilă a sesizării întru stabilirea existenței sau lipsei bănuielii rezonabile de încălcare a regimului juridic al incompatibilităților de către Olaru Igor.

Urmare a procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în temeiul art. 31 din Legea nr. 132/2016, a fost emis procesul-verbal nr. 19 din 28 februarie 2025 prin care s-a dispus inițierea procedurii de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților de către dl Igor OLARU, angajat al Serviciului de gardă al Detașamentului de salvatori și pompieri Centru al DSE a IGSU al MAI, pe motivul existenței aparenței de încălcare a regimului juridic al incompatibilităților, manifestată prin nesoluționarea în termenul legal a stării de incompatibilitate generată de deținerea concomitentă a funcției de angajat al Serviciului de gardă al Detașamentului de salvatori și pompieri Centru al DSE a IGSU al MAI și deținerea calității de administrator al Î.M. „Eco Nimoreni”.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2) și art. 32 din Legea nr. 132/2016, prin scrisoarea cu nr. 04-12/1821 din 04.03.2025 (remisă la adresa electronică personală a subiectului declarării și confirmată ca recepționată), Igor Olaru (în continuare - subiectul controlului/supus controlului/declarării) a fost informat despre inițierea controlului în privința sa, precum și despre drepturile de care aceasta beneficiază, în calitate de persoană supusă controlului.

Urmare a validării datelor din SIA „e-Integritate”, s-a stabilit că Igor Olaru a depus la data de 12.03.2024 declarația de avere și interese personale anuală în funcția de Salvator al serviciului de gardă al Detaşamentului salvatori şi pompieri Centru al Direcţiei situaţii excepţionale mun.Chişinău a IGSU al MAI, la moment fiind subiect al declarării prin prisma prevederilor art. 3 alin. (1), lit. g) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (Legea nr. 133/2016) – funcționarii publici, inclusiv cei cu statut special.

Conform răspunului înregistrat cu nr. 1564 din 07.02.2025 de la Consiliul local Nimoreni: În temeiul deciziei nr. 6/5 din 17.09.2024 ,,Cu privire la numirea în funcție a administratorului Î.M. „Eco Nimoreni”, dnul Igor Olaru a fost a fost numit în funcția de administrator al Î.M. „Eco Nimoreni”, pe o perioadă de 5 ani, începînd cu 18.09.2024, unde a activat pînă la 05.02.2025.

La fel, potrivit răspunului înregistrat cu nr. 1380 din 05.02.2025 de la Inspectoratul General pentru Situații de Urgență al MAI, s-a constatat că: Domnul Igor Olaru activează în cadrul IGSU al MAI, începând cu 01.08.2019 până în prezent.

Pe perioada activităţii reclamantul a deţinut următoarele funcţii publice cu statut special de execuţie:

- 01.08.2019 - 26.07.2020 - Salvator al Unităţii salvatori şi pompieri Ialoveni (cu statut de serviciu) a Secţiei situaţii excepţionale Ialoveni a Direcţiei situaţii excepţionale mun.Chişinău a IGSU al MAI (ordinul IGSU nr.69 ef. din 29.07.2019);

- 27.07.2020 - prezent - Salvator al serviciului de gardă al Detaşamentului salvatori şi pompieri Centru al Direcţiei situaţii excepţionale mun.Chişinău a IGSU al MAI (ordinul IGSU nr.71 ef. din 27.07.2020).

În perioada 11.10.2023 - 05.11.2023, acestuia i-a fost suspendat raportul de serviciu, în legătură cu înregistrare în calitate de candidat în alegeri pentru perioada campaniei electorale (ordinul IGSU nr.102 ef. din 11.10.2023).

Generalizînd cele menționate, inspectorul de integritate întemeiat a constat că în perioada 18.09.2024 – 05.02.2025, subiectul declarării a deținut cumulativ statutul de angajat al Serviciului de gardă al Detașamentului de salvatori și pompieri Centru al DSE a IGSU al MAI și calitatea de administrator al Î.M. „Eco Nimoreni”.

Respectiv, Olaru Igor, din data numirii în calitate de administrator al Î.M. „Eco Nimoreni” – 17.09.2024 (data apariției stării de incompatibilitate) a avut obligația legală de a renunța la una din cele 2 calități (cea de angajat al Serviciului de gardă al Detașamentului de salvatori și pompieri Centru al DSE a IGSU al MAI sau calitatea de administrator al Î.M. „Eco Nimoreni”) în termen de 30 de zile, adică până la data de 19.10.2024, potrivit art. 53 alin.(4) din Legea Nr. 288/2016 privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne - fapt ignorat de către reclamant.

Conform art. 3 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiecți ai declarării averii și a intereselor personale sînt: funcționarii publici, inclusiv cei cu statut special.

Potrivit art. 16 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, subiectul declarării averii și intereselor personale se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

Conform art. 2 din Legea nr. 93/2007 a Inspectoratului General pentru Situații de Urgenţă, sistemul Inspectoratului General pentru Situaţii de Urgenţă (în continuare – Inspectorat) reprezintă un complex de instituţii specializate ale statului, ce intră în componenţa Ministerului Afacerilor Interne, care execută, în condiţiile legii, sarcini în domeniul protecţiei populaţiei, teritoriului, mediului înconjurător şi proprietăţii în caz de pericol sau declanşare a situaţiilor excepţionale.

În conformitate cu art. 1 alin. (1) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (în continuare Legea nr. 288/2016), prezenta lege stabileşte cadrul juridic al raportului de serviciu al funcţionarului public cu statut special din aparatul central al Ministerului Afacerilor Interne, din cadrul autorităţilor administrative şi instituţiilor din subordinea acestuia, în care sînt prevăzute posturi pentru această categorie de personal, de asemenea drepturile, obligaţiile, restrîngerile, interdicţiile şi incompatibilităţile specifice, reglementările privind disciplina muncii, privind protecţia sa juridică şi socială.

Legea nr.288/2016 la art. 53 alin. (1) lit. c) statuează că, funcţionarul public cu statut special nu are dreptul să desfăşoare alte activităţi remunerate: pe bază de contract individual de muncă sau alt contract civil în cadrul unor societăţi comerciale, cooperative, întreprinderi de stat sau municipale, precum şi în cadrul unor organizaţii necomerciale din sectorul privat sau public, a căror activitate este controlată, subordonată sau, în anumite privinţe, este de competenţa autorităţii în care funcționarul este angajat, cu excepţia activităţilor ştiinţifice, didactice, de creaţie, de participare în proiecte de dezvoltare în domeniul de competență în cadrul autorității în care este angajat şi de reprezentare a statului în societăţile economice. Modul de cumulare a acestor activităţi cu funcţia publică cu statut special se stabileşte de către Guvern.

Astfel, conform pct. 6 din anexei nr. 4 a Hotărârii Guvernului nr. 460 din 22 iunie 2017 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 288 din16 decembrie 2016 privind funcţionarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, statuează că munca prin cumul a funcționarului public cu statut special reprezintă îndeplinirea de către acesta, pe lîngă activitatea de bază în funcția publică cu statut special, a unei alte munci, permanente sau temporare, în afara orelor de program.

Potrivit art. 9 alin. (1) din Legea nr. 246 din 22.11.2017 cu privire la întreprinderea de stat şi întreprinderea municipală, administratorul reprezintă organul executiv unipersonal al întreprinderii de stat/municipale.

Iar, conform art. 261 alin. (1), din Codul muncii, conducătorul unității de stat, inclusiv municipale, sau al unității cu capital majoritar de stat nu poate să presteze muncă prin cumul la o altă unitate sau să cumuleze funcții la unitatea pe care o conduce, cu excepțiile prevăzute de legislația în vigoare.

Completul judiciar remarcă că, Actul de constatare nr. 51 din 25 aprilie 2025, emis de Autoritatea Națională de Integritate, este unul deplin legal, întemeiat și motivat.

Sub aspectul legalității materiale, Actul este întemeiat pe starea de fapt confirmată prin înscrisuri oficiale parvenite de la Consiliul local Nimoreni și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență. Din analiza acestor probe rezultă cu certitudine că, în perioada 18.09.2024 – 05.02.2025, Igor Olaru a deținut în mod concomitent două calități incompatibile prin lege: cea de funcționar public cu statut special (Salvator în cadrul IGSU al MAI) și cea de administrator (organ executiv unipersonal) al Î.M. „Eco Nimoreni”.

În acest context, Completul judiciar remarcă faptul că stabilirea termenului pentru întreprinderea acțiunilor în vederea înlăturării stării de incompatibilitate reprezintă în sine norme imperative, adică cele de la dispoziția cărora nu se admite nicio derogare, sub sancțiune. Prin instituirea acestora, legiuitorul nu a lăsat la discreția subiecților declarării latitudinea de a-și alege comportarea în ipoteza dată.

Potrivit art. 53 alin. (4) din Legea nr. 288/2016, subiectul avea obligația legală de a renunța la una dintre cele două calități în termen de 30 de zile calendaristice de la data apariției situației de incompatibilitate (17.09.2024). Prin urmare, deși reclamantul a demisionat ulterior din funcția de administrator la data de 05.02.2025, această măsură de eliminare a stării de incompatibilitate s-a realizat tardiv, peste aproximativ 5 luni, fapt ce confirmă încălcarea regimului juridic și justifică pe deplin temeinicia actului administrativ contestat.

Legea specială (art. 53 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI) interzice expres desfășurarea altor activități remunerate pe bază de contract individual de muncă sau alt contract civil în cadrul întreprinderilor municipale. De asemenea, art. 261 alin. (1) din Codul muncii interzice conducătorului unei unități municipale să presteze muncă prin cumul la o altă unitate.

Inspectorul de integritate a analizat minuțios criteriile prevăzute la art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 pentru individualizarea sancțiunii. Deși legea permitea dispunerea încetării raporturilor de serviciu și aplicarea interdicției de a ocupa funcții publice (art. 39 alin. (1) lit. b)), inspectorul a dat dovadă de diligență și echitate, reținând elemente atenuante (caracterul unitar al abaterii, lipsa unui prejudiciu material identificat și conformarea ulterioară prin demisie). Astfel, s-a dispus doar aplicarea sancțiunii contravenționale, actul fiind proporțional și deplin motivat.

La caz se reține că reclamantul a încercat să justifice situația prin faptul că a cerut o opinie de la ANI și că ulterior s-a conformat, însă argumentele sale sunt combătute direct de cronologia faptelor și de caracterul actelor emise.

Din datele concrete ale dosarului rezultă că reclamantul, la data de 13.01.2025, a depus la Autoritatea Națională de Integritate o sesizare înregistrată sub nr. 209. Prin această sesizare, el a solicitat formularea unei opinii oficiale cu privire la compatibilitatea funcției sale de bază (Salvator în cadrul Serviciului de gardă al Detașamentului salvatori și pompieri Centru al IGSU al MAI) cu funcția de administrator al Î.M. „Eco Nimoreni”.

Autoritatea, prin răspunsul din 28.01.2025 (scrisoarea nr. *****), l-a informat în mod expres că, raportat la cadrul legal, exercitarea concomitentă a activității de administrator și a funcției publice cu statut special din cadrul IGSU al MAI generează o situație de incompatibilitate.

Deși reclamantul s-a adresat autorității și ulterior a depus cererea de demisie din funcția de administrator (admisă prin Decizia Consiliului local Nimoreni nr. 1/2 din 05.02.2025), acest demers nu îl exonerează de răspundere. Starea de incompatibilitate a apărut la data de 17.09.2024 (data numirii), iar conform art. 53 alin. (4) din Legea nr. 288/2016, acesta avea obligația imperativă de a o înlătura în termen de 30 de zile, respectiv până la 19.10.2024.

Mai mult, Completul judiciar reține că însăși conduita procesuală a reclamantului confirmă recunoașterea implicită a stării de incompatibilitate. Deși acesta a pretins lipsa caracterului contravențional al faptei, materialele dosarului demonstrează că, în urma emiterii procesului-verbal din 20.06.2025, reclamantul a procedat la achitarea benevolă a amenzii contravenționale stabilite în termenul de 3 zile lucrătoare. Achitarea sancțiunii contravenționale aplicate direct în baza constatărilor din actul administrativ individual defavorabil reprezintă un act de acceptare a realității juridice stabilite de agentul constatator.

Nu poate fi reținut că întemeiat nici argumentul reclamantului ce se referă la prevederile art. 53 alin. (1^1) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, susținând că situația sa se încadrează în excepția legală care permite cumulul de funcții. Acesta a argumentat că textul de lege stipulează expres că regimul incompatibilităților nu se aplică funcționarilor publici cu statut special care sunt desemnați prin act administrativ să facă parte din echipa unui proiect investițional sau de asistență tehnică finanțat din împrumuturi sau granturi externe. Reclamantul a pretins că, din moment ce numirea sa ca administrator al Î.M. „Eco Nimoreni” s-a făcut exclusiv în scopul implementării proiectului local „Consolidarea coeziunii sociale prin participare incluzivă”, finanțat printr-un grant extern de la PNUD Moldova, fapta sa nu întrunește elementele unei incompatibilități ilegale.

Completul judiciar subliniază că, acest argument se bazează pe o interpretare eronată și extensivă a normei juridice invocate. Excepția prevăzută de articolul 53 alineatul (1^1) din Legea nr. 288/2016 vizează strict situațiile în care funcționarul este desemnat, prin act administrativ intern al autorității unde este angajat (în speță IGSU/MAI), să exercite atribuții în cadrul unui proiect. Această normă nu oferă un drept general de a prelua, în mod individual și prin concurs, funcții executive de conducere în cadrul unor entități juridice distincte, cum este o întreprindere municipală. Exercitarea calității de administrator al unei întreprinderi municipale intră sub incidența interdicțiilor clare stabilite de legislația muncii (art. 261 din Codul muncii). Prin urmare, calitatea de conducător executiv deținută de reclamant generează în mod obiectiv o stare de incompatibilitate, iar invocarea articolului 53 alineatul (1^1) este nefondată în raport cu circumstanțele cauzei.

În contextul celor expuse, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră că Actul de constatare nr.51 din 25 aprilie 2025, a fost emis cu respectarea prevederilor legale, concluziile inspectorului de integritate sunt fondate şi argumentate şi nu există temei de anulare a actului respectiv.

Reieşind din cele expuse expuse supra, Completul judiciar conchide că acțiunea reclamantului Olaru Igor privind anularea Actului de constatare nr.51 din 25 aprilie 2025, este una neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art.,art.224 alin. (1) lit. f), 225 Cod Administrativ, art. 389-390 CPC, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

H O T Ă R Ă Ş T E :

Acțiunea în contencios administrativ înaintată de Olaru Igor către Autoritatea Națională de Integritate privind anularea Actului de constatare nr.51 din 25 aprilie 2025, ***se respinge ca neîntemeiată.***

Hotărîrea poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie. Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Ghedrovici Nicolae

Bostan Angela